

**LA VACUNA
NECESSÀRIA**

Plà d'Acció Jove
contra la COVID-19

ÍNDEX

L'EMERGÈNCIA GENERACIONAL	1
1. GARANTIR ELS DRETS DE CIUTADANIA DES DE LA JOVENTUT	4
1.1. Assegurar unes feines de qualitat	5
1.2. Fer de l'habitatge un dret efectiu	7
1.3. Ingressos suficients per a una ciutadania garantida i digna	9
1.4. Blindar els itineraris educatius i formatius	10
1.5. Promocionar el dret a la salut integral	11
1.6. Possibilitar el dret a l'oci	13
2. TRANSFORMAR-NOS PER A LA SOSTENIBILITAT GENERACIONAL	16
2.1. Canviar el model productiu	16
2.2. Transformar les infraestructures al servei de la ciutadania	18
2.3. Modelar ciutats i territori amb perspectiva intergeneracional	19
3. COM HO FEM?	22
3.1. Pacte per la joventut	22
3.2. Pacte amb la joventut	22

L'EMERGÈNCIA GENERACIONAL

Vivim en una societat en què, malauradament, l'acord intergeneracional està trencat. Aquest acord, implícit, consistia en un plantejament de solidaritat entre generacions, segons el qual, en cada moment vital, cadascuna contribuïa al benestar de les altres. Les generacions d'infants, adolescents i joves estudiaven i es formaven durant llargs processos i de forma intensa perquè eixa preparació serviria per a millorar com a societat, i per a poder desenvolupar, en el moment d'exercir la ciutadania plena, feines amb interès, professionalitat i dedicació. Les generacions ja incorporades al mercat de treball desenvolupaven eixa activitat productiva a través de la feina remunerada que permetia, no només garantir les seues vides de forma digna, sinó també contribuir al benestar del conjunt de la societat a través dels seus impostos i rendiments de treball, i assumint els processos educatius de les generacions joves. Les generacions més majors, una vegada acabada la seua contribució productiva a la societat, podien gaudir de descans amb una pensió, suportada per la resta de generacions, en compensació pel seu esforç.

Aquest pacte està, hui dia, i des de fa anys, trencat, per un mercat de treball fortament desregulat, unes condicions materials de vida cada vegada més inaccessibles, i per les conseqüències que aquests dos fets tenen a l'hora de condicionar l'accés de la joventut a feines i a vides dignes. Unes conseqüències que afecten el conjunt de la societat.

Si parlem dels i les joves, certament no podem afirmar que han patit dues crisis en els darrers anys; perquè en el cas de la joventut la crisi ha sigut perpètua, ja que no hi va haver cap recuperació entre les dues. Les generacions joves han viscut prop de 15 anys en un estat marcat per la precarietat laboral permanent, la incorporació tardana a feines cada vegada més inestables i pitjor remunerades, i amb un mercat de l'habitatge amb preus desbocats; factors que impossibiliten projectes emancipatoris i estabilitat vital. Ja abans de l'inici de la pandèmia de la COVID-19, quan es parlava obertament de recuperació econòmica, cap dada macroeconòmica vinculada a la joventut (salari mitjà, temporalitat, treball a temps parcial, accés al lloguer, dades d'emancipació) era millor que abans de la crisi de 2008. Per a la joventut, mai hi ha hagut recuperació.

La irrupció de la crisi econòmica derivada de la pandèmia va mostrar, només en les primeres setmanes després de la declaració de l'estat d'alarma, una dada preocupant, però gens inesperada: les persones joves van ser, de forma generalitzada, les primeres expulsades del mercat de treball. Van assumir la majoria dels acomiadaments, senzillament perquè eren més 'barates', deixant sobre la taula, de nou, la profunda desprotecció laboral d'un mercat basat en el preu de l'acomiadament.

És important assenyalar que les seqüeles personals i econòmiques de dècada i mitja de precarietat permanent en els i les joves, en forma d'insuficiència de recursos materials, així com les conseqüències en la salut, en forma d'ansietat i frustració per l'absència de futur, també les està pagant i les continuarà pagant el conjunt de la societat.

La realitat demogràfica existent indica una tendència a l'aprimament de la piràmide poblacional per la seua part més baixa, aspecte íntimament relacionat amb l'estat de precarietat de les generacions joves: l'absència d'estabilitat, de projecció de futur i les fràgils condicions de vida tenen com a conseqüència una disminució de la natalitat. Ens trobem, en l'actualitat, amb un nombre de naixements equivalent al de 1941, en plena postguerra.

La precarietat laboral impacta en la contribució de les persones treballadores a la societat; la disminució dels ingressos a les arques públiques via impostos ja té conseqüències negatives en la qualitat dels serveis públics o la sostenibilitat del sistema de pensions.

Les persones majors, aquelles que han contribuït durant tota la seua vida a sostindre la vida social, veuen en risc el futur immediat del sistema de pensions. Un sistema que, amb la insuficiència d'ingressos actual, té difícil la seua perdurabilitat. I davant un repte com aquest, veiem com les persones responsables de trobar una solució opten, en lloc d'afavorir una dignificació de les feines per augmentar les contribucions al sistema, per ajustar el sistema ampliant l'edat de jubilació i fent que les persones treballen cada vegada més i més.

I enmig de tot aquest context, el sistema es continua desregulant, amb l'aparició de transnacionals que empitjoren cada dia més les condicions laborals i les aportacions a

la seguretat social; amb una forta campanya per part de les assegurances de salut per tal d'aprofitar l'aprimament de serveis públics per afegir clients a la seua cartera privada; amb el creixement de fons d'inversió per encarir encara més els preus del lloguer; amb el suport cada vegada més evident de diferents poders per convidar a la gent per a privatitzar els seus plans de pensions... del trencament del pacte intergeneracional estan traent profit els rics i poderosos, que veuen la seua oportunitat per acabar amb un sistema de solidaritat i instaurar una privatització de la mateixa societat.

Ens trobem davant una autèntica emergència generacional, que requereix solucions que impliquen recuperar la solidaritat entre generacions a través d'instruments públics amb garanties. Un repte que planteja la necessitat de protegir les feines i d'acompanyar processos d'emancipació com a via per a la sobirania personal de les persones joves, i desplegar mecanismes valents per a protegir, amb les regulacions que siguin necessàries, l'estat del benestar del conjunt de la societat.

La recuperació de la solidaritat intergeneracional, on els processos de creixement personal i ciutadà conduïsquen a una assumpció plena dels drets i deures de ciutadania, des de la majoria d'edat, i de la solidaritat entre generacions, passarà, necessàriament, assolint dos reptes de manera combinada: per una banda, garantint que els drets de ciutadania es puguen exercir des del mateix moment en el qual són atorgats, és a dir, que la ciutadania de les persones siga plena des del moment al qual s'accedeix a la majoria d'edat; i, per altra banda, que s'efectuen les transformacions socials i territorials necessàries per tal que la societat siga generacionalment sostenible, amb unes infraestructures compartides, un sistema econòmic viable per a tots i totes, i un futur possible per a les generacions que estan per vindre.

1. GARANTIR ELS DRETS DE CIUTADANIA DES DE LA JOVENTUT. Una resposta per a un acord intergeneracional

La solidaritat intergeneracional de la societat actual s'ha de basar en una sèrie de mecanismes que garantisquen que, independentment del període etari al qual es troba una persona, al llarg de la seua trajectòria vital, aquesta tinga els drets de ciutadania garantits i puga exercir de forma efectiva.

El sistema de pensions és un clar exemple d'un mecanisme de solidaritat intergeneracional: una persona treballa i contribueix a la societat a través de la força del seu treball i dels seus guanys, i quan arriba a una determinada edat, la resta de la societat garanteix que puga descansar en l'àmbit laboral, però mantenint els ingressos necessaris perquè aquesta persona puga continuar vivint amb dignitat, sent ciutadana de la societat.

El final de la vida, en l'àmbit social, compta doncs amb uns mecanismes per garantir la seua dignitat, i a més ha generat consensos socials i polítics, ja que el sistema de pensions és un gran pacte com a mecanisme de solidaritat.

En l'altra banda, en els primers anys d'exercici de la ciutadania, que són aquells que es desenvolupen a partir de l'arribada de les persones a la majoria d'edat, no hi ha hagut mecanismes estructurals de solidaritat intergeneracional, perquè el seu transcurs ha vinculat la seua efectivitat, fins ara, al sistema educatiu i a l'eventualitat econòmica. En la mesura que els itineraris educatius lineals i la incorporació progressiva al mercat de treball han sigut exitosos per a una gran majoria de les persones joves, no s'ha observat una preocupació per blindar amb cap sistema concret aquest període vital.

La realitat, des de fa ja algunes dècades, és que aquests itineraris lineals fa temps que estan trencats. Sobre el motiu del trencament la literatura és ampla: es vinculen a les successives crisis econòmiques, que castiguen amb més força a la població més jove; s'atribueixen a models econòmics no estables i vinculats a un model de negoci amb ocupació temporal; es vinculen a la manca de transformació i adaptació del sistema educatiu als nous entorns econòmics... Siga quin siga el diagnòstic, s'està fiant la resposta i recomposició dels marcs de seguretat vital de la joventut a un futur que no arriba: a una virtual eixida de la crisi, a un suposat canvi del model econòmic,

a un procés de transformació del model educatiu que no arriba... No estem afirmant que eixos canvis no s'hagen de produir, però el que sí que afirmem és que la garantia de ciutadania de la joventut no pot estar supeditada únicament a factors externs, canvians o mal·leables. La joventut necessita un sistema de solidaritat intergeneracional que garantisca la seua estabilitat, les seues oportunitats, i els seus drets a ser ciutadans i ciutadanes, des del principi, independentment del context circumstancial en l'àmbit econòmic, polític o social en el qual ens trobem.

Aquest sistema per a garantir a la joventut una ciutadania de ple dret implica articular mecanismes que asseguren unes feines de qualitat, que facen de l'habitatge un dret efectiu, que garantisquen els ingressos suficients per a la dignitat personal i ciutadana, que blinden els itineraris educatius i formatius, que promocionen el dret a la salut integral, i que possibiliten el dret a l'oci.

1.1. Assegurar unes feines de qualitat

L'estabilitat laboral és a hores d'ara un element substantiu per garantir la suficiència de recursos i la dignitat personal, alhora que, de forma col·lectiva, esdevé un element de qualitat en el conjunt de la societat i en un model econòmic que genere certes, estabilitat i futur.

Ens trobem en un episodi de concatenació de crisis econòmiques que han causat una greu destrucció d'ocupació i amb una alta desregulació del mercat laboral; factors que han impactat de ple en les persones joves i les seues oportunitats. Això, sumat a uns processos d'incorporació i permanència en els llocs de treball que es vincule l'experiència laboral prèvia com a element decisor, i a una legislació laboral que castiga a aquelles persones que menys temps estan en el lloc de treball, té com a conseqüència que les persones joves tenen més dificultats per accedir a feines estables i dignes, i sempre són les primeres expulsades.

La joventut, d'aquesta manera, es troba en un estat de precarietat permanent, des de fa dècades, que a més arrossega quan deixa de ser jove. Segons l'informe *Juventud en España 2020*, del Consejo de la Juventud de España, un 40% de les persones que eren precàries fa 20 anys, ho continuen sent hui dia.

Necessitem un marc laboral amb una regulació que acabe amb la temporalitat indiscriminada i que protegisca l'estabilitat laboral, fent de l'acomiadament l'última opció, i cal generar un sistema per a garantir la primera experiència laboral de les persones joves, així com uns itineraris assegurats de consolidació de l'experiència laboral i de formació continua.

Cal un sistema laboral que genere entorns de seguretat i estabilitat a les persones joves des del principi, ja que l'ocupació, com a element fonamental per a la vida digna, ha d'estar protegida i garantida.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Reforma del mercat laboral per acabar amb la temporalitat i protegir la permanència en el lloc de treball.
- ✓ Increment del salari mínim fins al 60% del salari mitjà.
- ✓ Increment de la inspecció de treball per acabar amb les feines no regulades i la desprotecció dels i les treballadores.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Programa de primera oportunitat laboral garantida per a persones joves, com a mecanisme per a assegurar l'adquisició d'experiència laboral acreditable.
- ✓ Posada en marxa de la figura d'orientador/a de capçalera per a persones joves en el LABORA, de forma que sempre siguen ateses per la mateixa persona.
- ✓ Ampliar l'abast del programa de Garantia Juvenil, amb campanyes de filiació per tal d'incorporar al programa a tota la població juvenil que haja finalitzat estudis i no trobe feina.
- ✓ Centrar les accions d'inserció i formació per a l'ocupació impulsades per LABORA, especialment aquelles dirigides a les persones joves, dins del marc de Garantia Juvenil, a aquells sectors de futur inclosos en el nou model productiu, adreçats fonamentalment al reforçament i ampliació dels serveis públics (especialment aquells centrats en les cures, l'atenció a la dependència, a la discapacitat, a persones majors), a la reindustrialització i a la transició ecològica.

Proposta pressupostària per a la Generalitat Valenciana:

Àmbit	Pressupost actual 2021	Pressupost proposat
Polítiques d'ocupació per a joves: pla d'ocupació jove, tallers d'ocupació, equips de recerca	42 milions €	60 milions €

1.2. Fer de l'habitatge un dret efectiu

L'habitatge ha de ser un dret, i no un bé de mercat. I ho ha de ser perquè la llar proporciona l'espai i refugi que sosté la resta de drets bàsics que les persones hem d'exercir: el dret a reunir-nos, el dret a participar, el dret a gaudir de vida privada i familiar, el dret al descans, etc.

Garantir l'habitatge per a totes les persones, des del començament de la seua ciutadania, entranya hui dia diverses problemàtiques: l'accés a la ciutadania activa hui dia no garanteix l'accés al treball, i alhora, l'habitatge és un bé que s'adquireix amb recursos econòmics, siga mitjançant compra o mitjançant lloguer. Més enllà, des d'un punt de vista sociodemogràfic, l'accés de persones joves a l'habitatge eixint de la llar familiar, que de forma majoritària es fa en primera instància a través del lloguer, s'està allargant de forma preocupant en els darrers anys, degut per a una banda a la creixent inestabilitat i precarietat laborals de les persones joves, i per altra a l'augment indiscriminat dels preus de lloguer; un creixement dels preus que ni tan sols està vinculat a les regles tradicionals del mercat d'oferta i demanda, sinó a les pràctiques especulatives de constructores i grans fons d'inversió que estan unflant els preus de forma artificial per a fer negoci. Aquest context fa que, a hores d'ara, al País Valencià no es puguem emancipar ni 2 de cada 10 joves abans dels trenta anys.

Per tot açò, es fa necessari implementar polítiques que faciliten l'accés i permanència en l'habitatge i que impulsen el lloguer com a forma d'habitar al llarg de tota la vida. Polítiques que han de passar per una aposta a llarg termini per a ampliar considerablement el parc públic i a curt termini per una normativa que regule els preus del lloguer; combinant aquestes mesures estructurals amb polítiques actives per afavorir l'accés a l'habitatge mitjançant suport econòmic a qui ho necessite.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Normativa per a la regulació del mercat de l'habitatge, per a limitar i/o reduir el preu del lloguer en zones d'alt increment de preu, d'acord amb uns estàndards de preus per metre quadrat.
- ✓ Desvinculació del preu del lloguer de les normes del mercat especulatiu, i vinculació del preu a zones, a estat de l'habitatge i a la seua eficiència energètica, per vincular el cost amb els reptes de futur.
- ✓ Augment del pressupost d'inversió en polítiques d'habitatge a un 100% respecte de l'actual.
- ✓ Destinació del 100% de les promocions en sòl públic a lloguer social, amb un percentatge destinat a persones joves.
- ✓ Destinació del 30% de les promocions d'habitatge en sòl privat a lloguer social, amb un percentatge destinat a persones joves.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Increment del parc públic de titularitat de la Generalitat, amb augment de les partides pressupostàries destinades a inversió en habitatge.
- ✓ Increment de les ajudes al lloguer per a persones joves.
- ✓ Implementar programes socials de cohousing entre persones joves i persones dependents, persones majors o amb diversitat funcional.
- ✓ Incrementar el programa de llars d'emancipació per a joves extutelats de la Generalitat Valenciana per tal de garantir un itinerari habitacional i de suport a totes les joves que abandonen els programes de tutela institucional.

Proposta pressupostària per a la Generalitat Valenciana:

Àmbit	Pressupost actual 2021	Pressupost proposat
Ajudes al lloguer per a joves	7,5 milions €	15 milions €
Programes de cohousing amb joves per a entitats socials	0 €	10 milions €
Programa de llars d'emancipació per a joves extutelats/des	3,4 milions €	10 milions €

1.3. Ingressos suficients per a una ciutadania garantida i digna

El marc laboral de les dècades recents ens allunya cada vegada més d'un marc de plena ocupació, almenys amb el model productiu i sistema econòmic actual. Això fa que una part important de la població no compte amb suficiència de recursos per a tindre una vida plena i exercir la ciutadania en condicions dignes, en ser el treball, a hores d'ara, l'element cabdal per a l'accés a recursos econòmics per tal d'accedir a béns i serveis per a la nostra subsistència.

Si la plena ocupació, per tant, no està garantida hui dia, aleshores la plena ciutadania s'ha de garantir mitjançant mesures que assegurin els ingressos suficients per a viure dignament, independentment si es desenvolupa una feina remunerada o no. I aquesta garantia ciutadana s'ha de poder exercir des del moment de la majoria d'edat. No té sentit arribar a un estatus legal al qual es poden exercir tots els drets de ciutadania, si en la pràctica aquests no són possibles fins que no es té una feina o una llar.

La fita ací està en fer això possible, des del moment en què es puguen exercir els drets, garantint els recursos i mecanismes per a sostindre un projecte vital emancipador per tal de viure una ciutadania plena, independentment de les condicions de partida de cada persona. En aquest sentit, les rendes bàsiques són, no una opció, sinó una obligació com a mecanisme que pot garantir la universalitat per a l'exercici de la ciutadania plena i de la vida digna de totes les persones.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Transferència dels recursos i gestió de l'Ingrés Mínim Vital a les Comunitats Autònomes per tal de reforçar i avançar cap a rendes bàsiques universals.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Posada en marxa d'una renda bàsica d'emancipació que progressivament arribe a àmplies capes de persones joves per tal de garantir els seus processos vitals i l'exercici ple de la seua ciutadania.

Proposta pressupostària per a la Generalitat Valenciana:

Àmbit	Pressupost actual 2021	Pressupost proposat
Renda bàsica d'emancipació	0 €	120 milions €

1.4. Blindar els itineraris educatius i formatius

L'educació és un dret humà bàsic i un element fonamental per a promoció i autonomia ciutadana; clau perquè les persones siguin crítiques, reflexives i autònomes en una societat canviant, i necessària per a la configuració dels models socials i econòmics de futur.

L'educació com a dret és una realitat en l'Estat espanyol des de fa anys, en el que es considera com a Educació Obligatoria, que abraça des dels 6 fins als 16 anys. Aquesta formació bàsica, i especialitzada en certa forma en els darrers cursos, condueix al graduat escolar com a titulació bàsica i d'accés al mercat laboral. No obstant això, l'Educació Obligatoria, en el marc social i econòmic actual, és clarament insuficient per a un accés en condicions a feines cada vegada més especialitzades i per a tindre unes condicions laborals més dignes. L'exigència cada vegada més generalitzada de titulacions i formació d'educació postobligatòria, vinculades a la Formació Professional o a la Universitat, ens han de fer avançar per assegurar que aquestes es poden cursar per part de totes les persones.

L'educació postobligatòria ha de ser universal en l'accés. És a dir, que tot i mantenint el seu caràcter de no obligatòria, i per tant de lliure tria per part de la ciutadania, ha de ser accessible per a tota persona que lliurement trie optar per eixos itineraris formatius. Aquesta aposta per la universalitat s'ha de traduir en uns mecanismes que assegurin que tota persona pot accedir i romandre en itineraris formatius de Formació Professional i Universitària independentment dels recursos econòmics que tinga. La capacitat econòmica personal no pot ser ni impediment ni limitant per als estudis postobligatoris.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Pujada del període vital dedicat a l'Educació Obligatoria dels 16 als 18 anys.
- ✓ Avanç en la disminució dels preus dels crèdits universitaris.

- ✓ Extensió de les beques d'estudis universitaris lligades a renda per a l'abast de la totalitat de la població que es presente i complisca els criteris de renda de les convocatòries.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Extensió de les beques salari com a mecanisme garantista de l'accés i permanència en la Universitat.
- ✓ Implementació i extensió de beques per a estudis de postgrau, màster i investigació lligats a la Universitat.
- ✓ Aposta per la Formació Professional per a l'ocupació de futur inclosa en el nou model productiu, adreçada fonamentalment al reforçament i ampliació dels serveis públics, a la reindustrialització i a la transició ecològica.
- ✓ Consolidar el programa Jove Oportunitat de segona oportunitat per a adolescents que han abandonat els estudis.

Proposta pressupostària per a la Generalitat Valenciana:

Àmbit	Pressupost actual 2021	Pressupost proposat
Beques Universitat	31,3 milions €	40 milions € (augment destinat a increment de beques-salari)
Beques Formació Professionals	1,5 milions €	3 milions €
Programa Jove Oportunitat	2,7 milions €	10 milions €

1.5. Promocionar el dret a la salut integral

El suïcidi és la principal causa de mort entre les persones joves. Aquesta dada tan cruenta amaga darrere la multiplicitat de malestars i malalties mentals que cada vegada afecten a més persones, especialment a persones joves, a causa dels contextos socials i econòmics que generen pressió en les persones, que generen frustració o que no ofereixen oportunitats de futur a les persones. La immediatesa i l'absència de perspectives estan afectant greument a la salut personal de centenars de milers de persones, i a la salut col·lectiva de tota la societat.

La salut de les persones és integral. Aquest concepte d'integralitat ha permés incorporar a la salut diferents concepcions, per tal de millorar els sistemes públics de salut. La salut no és només l'absència de malaltia, és també una alimentació adequada, la pràctica d'exercici regular, és un entorn ambiental saludable i no mediatitzat per la contaminació, és una sexualitat lliure i segura, i és un estat de benestar mental i psicològic.

Per avançar cap a una promoció de la salut integral des de la infantesa i la joventut, cal combinar accions per a afrontar la urgència que es manifesta amb l'increment de malestars mentals de persones joves, i el repunt de malalties de transmissió sexual, amb polítiques de promoció, basades en els bons hàbits i en una educació que incorpore una salut en positiu.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Posada en marxa d'una estratègia de salut mental amb la consignació pressupostària necessària per a augmentar els recursos humans d'atenció a persones amb malestars o malalties mentals.
- ✓ Desenvolupament d'un pla estatal de lluita contra les malalties de transmissió sexual i de foment de l'ús de la profilaxi com a mesura de prevenció.
- ✓ Eliminació de l'IVA dels productes de profilaxi per evitar la transmissió de malalties sexuals.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Increment de la plantilla de psicòlogues i psicòlegs com a personal de la salut pública per a una ampliació considerable dels serveis públics de salut mental, fins a arribar a una plantilla de 2 psicòlegs per cada 10.000 habitants.
- ✓ Consultes de salut mental específiques per a població jove, amb horari i format adaptat als ritmes i perspectives juvenils.
- ✓ Creació d'un programa específic per a persones joves amb problemes de salut mental, anàleg a l'existent per a persones majors, centrat en la realitat dels malestars de salut mental de persones joves i en el seu acompanyament.

- ✓ Treball de coordinació entre els serveis de salut mental i els centres educatius de secundària per a tasques formatives i d'atenció per a l'apropament als adolescents a la salut mental i la seua desestigmatització.
- ✓ Impuls de la xarxa de ciutats saludables per a desenvolupar una perspectiva integral de la salut en l'àmbit educatiu i ciutadà.
- ✓ Campanyes periòdiques de sensibilització sobre les malalties de transmissió sexual i sobre sexualitat lliure, respectuosa i segura, en l'àmbit escolar.
- ✓ Disponibilitat de productes de profilaxi gratuïts de forma contínua i a l'abast de persones joves en centres educatius d'educació secundària, Centres de Joventut i resta d'edificis públics de qualsevol institució.

Proposta pressupostària per a la Generalitat Valenciana:

Àmbit	Pressupost actual 2021	Pressupost proposat
Salut mental per a joves	0 €	10 milions €
Quantitat de professionals psicologia en la sanitat pública valenciana	254 (1 per cada 20.000 habitants)	1.016 (x4, fins a 2 per cada 10.000 habitants, mitjana europea)

1.6. Possibilitar el dret a l'oci

L'oci es configura com l'espai temporal del qual les persones disposem més enllà de les cures i activitats bàsiques de subsistència, de l'espai laboral i de l'educatiu. Aquest espai, però, és essencial per a la nostra qualitat de vida, per a establir i sostindre vincles personals i socials, i per a garantir el nostre benestar físic i emocional.

De fet, l'oci es comença a reivindicar com a dret en una societat en la qual el temps de producció és cada vegada més elevat, i on l'espai per al descans i per a la reproducció social és cada vegada més reduït i, fins i tot, té cada vegada pitjor premsa.

A més, aquest espai d'oci està cada vegada més mediatitzat pel mateix sistema de producció: les plataformes audiovisuals per al consum de música, sèries i cine, les consoles i videojocs, i el model imperant d'oci nocturn basat en el consum d'alcohol.

Reivindiquem un oci pausat, en la natura, i no consumista és necessari des d'un punt de vista de la salut física, de l'economia personal i del benestar mental.

L'oci ha de poder ser un dret per a totes les persones, independentment de la seua situació de partida en l'àmbit econòmic, cultural o social, i ho ha de ser com a una opció disponible des de la seua infantesa, per tal de garantir processos de creixement i maduresa individuals i col·lectius de forma sana i saludable. Per aquest motiu, és essencial que des de les polítiques públiques s'assegure una oferta d'oci educatiu per garantir una adolescència i una joventut amb xarxa social, amb aprenentatges diversos i amb capacitats diverses per una societat plural i oberta.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Normativa bàsica per a blindar l'oci educatiu com a element substancial de les polítiques públiques, i de lluita clara i nítida contra formes d'oci nocives per a la joventut.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Desenvolupament de la Xarxa Jove de professionals de joventut en el territori per a dotar a tots els municipis de personal de joventut per a la dinamització i acompanyament de grups de joves en els seus processos d'apoderament i emancipació.
- ✓ Consolidació del sistema públic d'oci educatiu, amb la concertació via convenis estables i plurianuals d'una oferta suficient d'activitats educatives de lleure amb el teixit associatiu juvenil.
- ✓ Augment de les instal·lacions públiques destinades a oci educatiu i a l'estada de grups joves per al desenvolupament d'activitats i projectes.
- ✓ Estructuració d'un sistema públic de voluntariat juvenil que ofereisca oportunitats de voluntariat de manera continuada, en col·laboració amb entitats locals i entitats de voluntariat.

Proposta pressupostària per a la Generalitat Valenciana:

Àmbit	Pressupost actual 2021	Pressupost proposat
Pressupost general de l'IVAJ	28 milions €	60 milions €

Xarxa Jove	8,6 milions €	20 milions €
Associacionisme juvenil educatiu	1,1 milions €	5 milions €
Instal·lacions juvenils	2 milions €	5 milions €

2. TRANSFORMAR-NOS PER A LA SOSTENIBILITAT GENERACIONAL

Hem de fer sostenible la nostra reproducció social, ja que hui dia no ho és, ni des d'un punt de vista mediambiental ni des d'un punt de vista generacional. Quan parlem de sostenibilitat generacional parlem d'una societat on totes les persones tinguen un espai on desenvolupar-se, on interactuar, i on totes les persones tinguen oportunitats per contribuir al benestar del conjunt de la societat, independentment de la seua edat. També parlem de societats que tinguen futur, és a dir, que no estiguen limitades cronològicament per la devastació ambiental que condiciona la nostra supervivència, ni per un desenvolupisme mal entés que acabe reduint els espais i trànsits humans.

Per a possibilitat eixa societat on capiguem totes les persones, on totes tinguem oportunitats de contribuir i on totes tinguem un futur possible, cal repensar i reorientar el nostre model productiu cap a una economia basada en l'autosuficiència energètica, la innovació i la sostenibilitat, i les cures humanes i de la terra, superant la dependència fòssil i l'economia basada en la producció depredadora de recursos; cal transformar la nostra xarxa d'infraestructures per optimitzar-la, i fins i tot reduir-la, perquè estiga al servei de la societat i el nou sistema econòmic, generant vies que ens connecten de forma eficient i eficaç sense renunciar als espais que ens vinculen i ens fixen al territori; i per últim, en repensar les ciutats, entorns urbans i espais naturals, així com la transició entre ells, per tal de possibilitar que tinguen present i futur per a la totalitat de generacions presents i futures.

2.1. Canviar el model productiu

El nostre model productiu s'asseu actualment, de forma molt predominant, sobre la restauració i el turisme. I és precisament en aquests dos sectors de gran importància en el model productiu actual, basats en l'estacionalitat, la temporalitat de l'ocupació i els salaris moderats, on treballen àmplies capes de persones joves. El nostre model econòmic actual lliga, per tant, precarietat amb joventut d'una forma generalitzada.

El futur més immediat, condicionat per la irrupció de la pandèmia, implica reduir l'excessiva dependència de sectors associats als serveis estacionals i a la visita de terceres persones, i potenciar àmbits econòmics que ja són claus en el present, i ho

seran encara més en un futur marcat per l'emergència climàtica i el canvi de model social que s'esdevé amb l'esgotament del model econòmic actual. Parlem de sectors vinculats al canvi de model energètic, a la transformació del transport, a la investigació i innovació en l'àmbit científic, tècnic i sanitari, i al canvi de sistema social cap a un centrat en les cures d'una societat cada vegada més longeva, però en la qual les persones necessitem més suport i acompanyament.

Acompanyar aquest canvi de model implica potenciar, des de l'oferta educativa, els itineraris formatius vinculats a aquest nou model productiu, per impulsar la investigació i la innovació en aquests àmbits i per recolzar a les empreses existents i a les noves que operen en aquests nous paràmetres per a caminar i asseure aquests nous sectors de present i futur.

Aquest acompanyament és clau per a generar, en les generacions més joves, oportunitats laborals vinculades a sectors més estables, de més qualitat, generant entorns laborals i vitals més segurs i amb perspectives.

Necessitem un model productiu que done oportunitats a totes les persones, i també a les més joves; un model productiu que siga sostenible per a totes des d'un punt de vista generacional i social.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Impuls al canvi de model productiu amb una gestió dels Fons Europeus Next Generation des d'un lideratge públic, democràtic i de forma descentralitzada amb una alta transferència als territoris de l'Estat.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Acompanyament als sectors productius de present i de futur amb convocatòries públiques orientades a la transformació empresarial vinculada a la innovació, investigació, transició energètica, reducció de la jornada laboral i sistema de cures.
- ✓ Posada en marxa d'empreses públiques vinculades a la investigació sanitària i farmacèutica, la transició energètica i la innovació tecnològica, per a la

consolidació d'entorns de competitivitat liderats des d'allò públic en aquests sectors.

- ✓ Impuls i suport econòmic a les comunitats energètiques locals i a les cooperatives d'energia 100% renovable.
- ✓ Instal·lació de plaques solars en tots els edificis de titularitat pública.
- ✓ Polítiques de promoció i facilitació per a instal·lació d'energia solar en edificis privats i per a l'impuls a l'autosuficiència energètica.
- ✓ Estabilització de tot el personal investigador de les fundacions públiques d'investigació sanitària mitjançant la via d'ampliació de la relació de llocs de treball, acabant amb la temporalitat del personal investigador.
- ✓ Desenvolupament d'una agència pública per a les cures per tal de visibilitzar, regularitzar i dignificar tota l'ocupació en aquest àmbit.
- ✓ Extensió dels sistemes de cures basats en l'atenció a les persones al seu domicili, ampliant la figura de l'assistència personal i implementant programes de cohousing.

2.2. Transformar les infraestructures al servei de la ciutadania

La joventut marca canvis en les pautes de mobilitat. La possessió de vehicles deixa, a poc a poc, la centralitat del model de transport de persones. No obstant això, aquest canvi i aposta per altres mecanismes de transport, col·lectiu, compartint vehicles privats, el lloguer per hores o dies, que a més genera pràctiques de mobilitat molt més respectuoses amb el medi ambient i coherents amb l'emergència climàtica, troben molts entrebancs per desenvolupar-se per una normativa restrictiva i centrada en el model cotxe-cèntric, i una mentalitat dels planejaments d'infraestructures que no consideren les noves formes de transport.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Paralització de l'ampliació de les infraestructures d'autovia i reinversió en xarxa de ferrocarrils i en transport urbà metropolità.
- ✓ Transferència de les competències i finançament de rodalies a la Generalitat Valenciana.
- ✓ Estudi d'eficiència de la xarxa de carretes per a valorar la reestructuració de les mateixes i la renaturalització d'infraestructures obsoletes i redundants.
- ✓ Paralització de l'Ampliació del Port de València i reversió del dic d'abric.

- ✓ Paralització del desenvolupament del polígon de la ZAL en La Punta i reubicació en altre espai més adient. Reconversió dels terrenys de la ubicació actual en un gran espai i corredor verd entre l'Albufera i les desembocadures de l'antic i nou llit del Túria.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Paralització de l'ampliació de les infraestructures d'autovia titularitat de la Generalitat i reinversió en xarxa de ferrocarrils i en transport urbà metropolità.
- ✓ Vertebrar una xarxa de rodalies 100% electrificada, eficient i vertebrada per connectar a la població, generant una alternativa més econòmica, ràpida i efectiva que el transport privat.
- ✓ Desplegar una xarxa pública de transport rural amb línies regulars i servei de transport a demanda per a vertebrar les comarques d'interior i per connectar-les amb els principals nodes ferroviaris i urbans.
- ✓ Impulsar les cooperatives d'ús de vehicles compartits per a facilitar una transició als vehicles 100% elèctrics fora dels paràmetres de la propietat individualitzada.

2.3. Modelar ciutats i territori amb perspectiva intergeneracional

L'evolució i consolidació de l'espai humà en el territori ha seguit en les darreres dècades un model basat en el desenvolupisme vinculat a una idea de progrés segons la qual, com millors i més nombroses infraestructures per a la ciutadania i per al transport hi hagueren, millor qualitat de vida tindrien les persones.

Aquesta idea prou estesa es trenca, per una banda, amb el fet que portem dècades desenvolupant infraestructures i la qualitat de vida no ha millorat de forma clara per aquests desenvolupaments i, per una altra, amb la realitat en la qual ens enfrontem: el clima està canviant per un estil de vida vinculat a un consum que excedeix la capacitat de regeneració del planeta i degut a un model expansiu de les societats.

El model de desenvolupisme era un model del present, per a unes quantes generacions, però no un model de futur del qual puguen gaudir les futures generacions de persones joves durant un temps il·limitat. El model de desenvolupisme, per tant, té data de caducitat.

Per tant, és imprescindible repensar el model territorial i urbà per tal de generar entorns que no només siguin viables a llarg termini, tenint en compte els ràpids canvis climàtics, sinó que siguin accessibles i es puguin gaudir per part de la totalitat de la ciutadania, independentment de la seua edat, dels seus recursos econòmics, de les seues possibilitats de mobilitat i de les seues funcionalitats personals; pensem en entorns urbans, territorials i naturals intergeneracionals, inclusivament i accessibles, que afavorisquen la interacció social i potencien la ciutadania col·lectiva i plena.

Uns entorns que respecten els volums i cursos naturals, facilitant un trànsit de persones per costa i litorals, una planificació territorial que vertebrar grans espais urbans i zones rurals d'interior per a aconseguir una igualtat democràtica d'accés i permanència en els llocs, i que pose, en els grans espais ciutadans, els equipaments i espais públics com a lloc central per a l'ús i la convivència.

Mesures a implementar per part de l'Estat:

- ✓ Normativa bàsica per a restringir la construcció així com per efectuar reversions estratègiques de construccions urbanístiques que atempten contra la vertebració territorial i la qualitat d'entorns ambientals.
- ✓ Reforma de la Llei del sòl per a garantir l'interés públic i de la ciutadania per damunt dels interessos privats de les constructores a l'hora de plantejar promocions urbanístiques.

Mesures a implementar per part de la Generalitat Valenciana:

- ✓ Establiment d'uns criteris bàsics d'accés, ús i permanència de la ciutadania i organitzacions socials en edificis, espais i llocs de titularitat pública per afavorir l'ús ciutadà dels llocs i equipaments públics.
- ✓ Desenvolupament d'una Llei de comarcalització per organitzar els recursos, serveis i atenció al territori de forma singular.
- ✓ Implementació de la construcció de les infraestructures sanitàries, socials i educatives amb una distribució que tinga en compte criteris socials, intergeneracionals i amb vocació d'apropar-se al territori.

- ✓ Estratègia de vertebració de la franja litoral verda i per a les persones. Detenció de processos de construcció en primera línia de platja o costa i reversió d'aquelles actuacions fins on siga possible.
- ✓ Desenvolupament de plans urbanístics i territorials que prioritzen el benestar de les comunitats veïnals, i que generen barris i entorns amb equipaments públics accessibles, democràtics i oberts a la ciutadania i al teixit social.
- ✓ Afavorir l'accés i cogestió d'espais i equipaments públics per part d'entitats socials, amb una perspectiva de gènere i de joventut, per tal de garantir la participació i ús d'aquests espais per part dels segments ciutadans més exclosos de la participació pública: les dones i les persones joves.
- ✓ Obertura dels centres educatius de secundària en horari de vesprada per a l'acolliment d'activitats culturals i socials, educatives i d'oci per part d'entitats ciutadanes o per part de grups de persones organitzades.

3. COM HO FEM?

3.1. Pacte per la joventut

Aquests són els elements de la proposta per a un full de ruta per garantir els drets de la ciutadania des de la seua joventut, i per garantir una societat generacionalment sostenible.

És irrenunciable establir un marc d'acord per tal de dur endavant les mesures i polítiques imprescindibles per tal d'assegurar els drets de la joventut i la sostenibilitat del conjunt de la societat. Per això, les mesures que finalment s'acorden per donar una resposta a la situació actual de les persones joves ha de passar necessàriament per un Pacte per la joventut, anàleg als pactes polítics que actualment hi ha en matèria de sistema de pensions, de lluita contra la violència de gènere i masclista o de promoció i protecció a la infància.

Proposem un gran **Pacte per la joventut**, amb el compromís de tota la societat, per tal d'implementar les mesures incloses en ell des de l'àmbit polític, econòmic i social.

3.2. Pacte amb la joventut

Aquest pacte ha de comptar, necessàriament, **amb el protagonisme**, en la seua formulació, conformació i seguiment, **de les persones joves**, mitjançant els canals i instruments actualment existents en matèria de participació juvenil (Consells de Joventut, entitats i organitzacions juvenils), així com aquells nous que es puguem establir.

És imprescindible que les persones joves estiguen en l'agenda pública, ja siga per la seua intervenció en espais institucionals, comunicatius i socials, com pel necessari abordament de les problemàtiques i reptes vinculats al present i futur de la joventut per part dels poders públics.

Per aquest motiu, i degut a la infrarepresentació estructural de les persones joves en l'agenda pública i en les administracions públiques, deguda principalment a les

dificultats que tenim per poder exercir plenament els nostres drets de ciutadania, cal implementar els sistemes i mecanismes compensadors suficients per a garantir eixa presència, eixa participació i per assumir els reptes vinculats a la joventut de forma inequívoca.

Aquests mecanismes impliquen:

- ✓ Garantir el finançament suficient de les estructures de participació juvenil
- ✓ Implementar itineraris permanents de formació i potenciació de la participació de les persones joves des del sistema educatiu.
- ✓ Garantir la presència de persones joves en tots els processos deliberatius per al disseny de qualsevol tipus de polítiques.
- ✓ Incorporar la veu de la joventut i comprometre l'agenda pública en matèria de joventut amb la posada en marxa de Comissions permanents legislatives de joventut en Les Corts i, en l'àmbit estatal, al Senat i al Congrés.

Joves PV - Compromís
Plaça del Pilar, 1. 46001, València
691 229 863 / info@jovespv.org
[@jovespv](https://www.instagram.com/jovespv) / jovespv.org